

**Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Urzędu Miejskiego w Szubinie**

Załącznik Nr 7
do protokołu Nr XXXVIII/09
z dnia 30.06.2009

**Sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli
na terenie Gminy i Miasta Szubin
pod względem posiadania umów
na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych
za okres od 1. 09. 2007 r. do 25. 05. 2009 r.**

**Autorami sprawozdania są pracownicy
Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Urzędu Miejskiego w Szubinie**

czerwiec 2009

Wprowadzenie

W związku z powstawaniem od lat na terenie gminy Szubin coraz to większej ilości nielegalnych składowiska odpadów komunalnych oraz nieprawidłowościami w prowadzeniu gospodarki nieczystościami ciekłymi, od 1 września 2007 r. w Urzędzie Miejskim w Szubinie zatrudniony jest pracownik, którego zadaniem jest przeprowadzanie kontroli posesji, znajdujących się na terenie Gminy i Miasta Szubin w zakresie wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązków, jakie nakłada na nich ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.), w zakresie posiadania umów zawartych ze specjalistyczną firmą, na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych.

Obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie utrzymania czystości i porządku

Art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na właścicieli nieruchomości obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku poprzez:

1. wyposażenie nieruchomości w urządzenia, które służą do zbierania odpadów komunalnych oraz do utrzymania tych urządzeń w odpowiednim stanie zarówno sanitarnym, jak i porządkowym oraz technicznym;
2. przyłączanie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy na nieczystości ciekłe lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, która spełnia wymagania określone w przepisach odrębnych;
3. zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie;
- 3a. gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych;
- 3b. pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi;
4. uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości, właściciel nieruchomości nie jest zobowiązany do uprzątnięcia

chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych;

5. realizacja innych obowiązków określonych w regulaminie;
6. właściciele nieruchomości przy wykonywaniu tych obowiązków zobowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystanie z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych przez okazanie umowy oraz dowodów płacenia za takie usługi.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określiła, że szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku powinny być zawarte w regulaminie, tym samym ustawodawca nałożył na Radę Gminy obowiązek uchwalenia takiego regulaminu. Wobec powyższego „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Szubin” został podjęty uchwałą Nr XXXVI/291/06 Rady Miejskiej w Szubinie z dnia 20 kwietnia 2006 roku.

Zgodnie z Regulaminem na każdej zamieszkałej nieruchomości lub na której prowadzona jest działalność gospodarcza musi znajdować się co najmniej jeden pojemnik na odpady komunalne o objętości nie mniejszej niż 110 l. Jeżeli objętość pojemnika nie wystarcza na przyjęcie rosnących drobnych odpadów komunalnych, należy zamówić ustawienie dodatkowych pojemników lub zwiększyć częstotliwość wywozu zgodnie z ustaleniami regulaminu.

Na podstawie danych o ilości odpadów zdeponowanych na składowisku odpadów z terenu gminy Szubin przyjęto, że średnia ilość odpadów komunalnych przypadająca na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym w ciągu tygodnia wynosi 15 l.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie nakłada obowiązków jedynie na właścicieli nieruchomości ale także, na mocy art. 3 nakłada obowiązki na gminy.

Do obowiązków, o których mówi ustawa należy prowadzenie przez gminę następujących ewidencji:

1. zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej;
2. przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej;
3. umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.

Efekty kontroli przeprowadzonej od 1 września 2007 r. do 25 maja 2009 r.

Wywiązywanie się właścicieli nieruchomości z zadań nałożonych ustawą oraz regulaminem sprawdza się poprzez przeprowadzanie kontroli. Ilość kontroli przeprowadzanych w okresie od 1 września 2007 r. do 25 maja 2009 r. przedstawia tabela nr 1, natomiast ilość wykonanych zaleceń pokontrolnych wykonanych od 1 września 2007 r. do 25 maja 2009 r. zawarta została w tabeli nr 2.

Kontrole na nieruchomościach były zapowiadane poprzez ogłoszenia, które wywieszane zostały przez sołtysów oraz pracowników Urzędu Miejskiego na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie miasta i gminy.

Kontroler podczas wykonywania zadań wynikających z ustawy i regulaminu wymagał od właścicieli nieruchomości przedstawienia następujących dokumentów:

1. umowy na odbiór odpadów komunalnych wraz z rachunkami,
2. umowy na odbiór nieczystości ciekłych wraz z rachunkami lub
3. rachunków świadczących o podłączeniu nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej bądź w przypadku posiadania przydomowej oczyszczalni ścieków dokumentu potwierdzającego zgłoszenie budowy tejże oczyszczalni.

Jeżeli kontrolowana posesja nie spełniała wymagań regulaminu, tzn. właściciel nie posiadał rachunków potwierdzających pozbywanie się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych zgodnie z przepisami prawa, otrzymywał protokół z kontroli zawierający zalecenia wraz z terminem ich wykonania. W przypadku, gdy po zaleceniach pokontrolnych w Urzędzie Miejskim w Szubinie okazana została pełna dokumentacja, sprawa zostawała zamykana. W przypadku nie okazania wymaganych dokumentów w wyznaczonym terminie, przeprowadzana była powtórna kontrola.

W okresie od 1 września 2007 r. do 25 maja 2009 r. na terenie miasta i gminy przeprowadzono kontrolę 3327 nieruchomości.

W omawianym okresie pod względem posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych najgorzej wypadły następujące miejscowości: Zalesie (46 % nieruchomości nie posiadało pojemnika), Gąbin (45 %), Chomętowo (41 %), i Retkowo (40 %). Mieszkańcy brak pojemników tłumaczyli tym, że wszystkie odpady powstające na ich nieruchomości segregują do pojemników przeznaczonych do zbiórki selektywnej, a część spalają w piecach centralnego ogrzewania. Z 3327 skontrolowanych nieruchomości na terenie miasta oraz gminy Szubin pojemnika na odpady komunalne brakowało na 649 posesjach, natomiast w 142 przypadkach odnotowano zbyt małą częstotliwość wywozu odpadów komunalnych.

Odnosnie posiadania umów na odbiór nieczystości ciekłych najgorzej wypadły poniższe miejscowości: Słonawy (91 % nieruchomości nie posiadało umów i rachunków na wywóz nieczystości ciekłych), Wolwark (90 %), Kornelin (89 %) i Słupy (86 %). Brak umów i rachunków za wywóz nieczystości nie świadczą o nie wywożeniu szamb, ale o braku wiedzy mieszkańców na temat obowiązku zawierania umów z przewoźnikami i przechowywania rachunków potwierdzających wykonanie tejże usługi. Podczas kontroli okazało się , że w pojedynczych przypadkach właściciele nieruchomości odprowadzają ścieki bytowe do wspólnego zbiornika z odchodami zwierząt. Niektórzy właściciele kontrolowanych nieruchomości przyznali, że ścieki bezpośrednio z szamb wywożą na własne pola uprawne. Zdarzały się przypadki, że właściciele wylewali nieczystości płynne do rowów melioracyjnych. Jednym z najbardziej niepokojących zjawisk jest zbyt mała częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych (1-2 razy w roku), pomimo jego niewielkiej pojemności i dużej liczbie osób zamieszkujących nieruchomość. Sytuacja taka nasuwa przypuszczenie, że zbiornik bezodpływowy jest nieszczelny, lub też, że właściciel pozbywa się ścieków we własnym zakresie. Na terenie miasta i gminy znajdują się również nieruchomości, które nie posiadają łazienek oraz instalacji sanitarnej. Na skontrolowanym terenie, zbiornika bezodpływowego nie posiadało 166 nieruchomości, natomiast rachunków za wywóz nieczystości ciekłych nie posiadało 1351 posesji.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że na terenie gminy i miasta znajduje się 2072 zbiorników bezodpływowych oraz 114 przydomowych oczyszczalni ścieków. Najwięcej przydomowych oczyszczalni ścieków odnotowano w Zamościu (31 szt.) oraz w Szubinie (23 szt.). Na terenie miasta 38 nieruchomości przyłączonych jest do kanalizacji deszczowej, natomiast 560 do kanalizacji miejskiej. Do sieci kanalizacyjnej podłączone są również nieruchomości znajdujące się w następujących miejscowościach: Tur (23), Gąbin (17), Kowalewo (12) i Mąkoszyn (8).

Podczas przeprowadzania kontroli na teren posesji kontrolera nie wpuściło 9 właścicieli, wobec powyższego otrzymali oni pismo wzywające do okazania się umowami oraz rachunkami na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych. Takie same pisma otrzymali właściciele nieruchomości, których kontroler nie zastał w domu (228). Z uwagi na złe warunki atmosferyczne lub znaczne oddalenie nieruchomości od drogi pracownik Urzędu nie dotarł do 21 posesji, znajdujących się na kontrolowanym obszarze.

Wyniki zaleceń pokontrolnych

W przypadku odpadów komunalnych kontrole wykazały, że pojemników nie posiadało 649 gospodarstw domowych, w wyniku zaleceń pokontrolnych umowy na odbiór odpadów komunalnych podpisały 543 osoby, co stanowi ponad 83 % wykonanych zaleceń pokontrolnych. Częstotliwość wywozu odpadów komunalnych w wyniku przeprowadzonych kontroli zwiększono w 52 gospodarstwach, natomiast 106 nieruchomości nie zastosowało się do zaleceń, aby zwiększyć częstotliwość na wywóz odpadów. Pod względem wywozu odpadów komunalnych największą poprawę zauważono w : Zamościu, Szkocji, Pińsku oraz Zalesiu.

Na ogólną liczbę nieruchomości, która nie posiadała umów i rachunków potwierdzających wywóz nieczystości ciekłych w ilości 1351, do dnia 25 maja 2009 r. w Urzędzie Miejskim w Szubinie okazano 1018 rachunków, co stanowi ponad 75% wykonanych zaleceń. Właściciele 333 nieruchomości nie zastosowali się do zaleceń pokontrolnych tj. nie zawarli stosownych umów oraz nie okazali rachunków za wywóz nieczystości ciekłych. Pod względem wywozu zawartości zbiorników bezodpływowych największą poprawę zanotowano w: Pińsku, Chraplewie, Kołaczkowie i Samoklęskach Dużych.

W okresie od 1 września 2007 r. do 25 maja 2009 r. 57 nieruchomości zostało podłączonych do kanalizacji miejskiej. Po przeprowadzonych kontrolach 4 właściciele okazało dokumenty potwierdzające posiadanie przydomowej oczyszczalni ścieków.

Podczas analizy tabeli nr 2 można zauważyć, że w dwóch kolumnach obok danych umieszczony został znak „+”, co oznacza, że w danej miejscowości zawarto więcej umów na odpady komunalne i nieczystości ciekłe niż wynosiła liczba zaleceń pokontrolnych. Powyższy fakt jest wynikiem tego, że w miejscowościach tych nie zastano właścicieli na nieruchomości, wobec czego nie było wiadomo, czy osoby te posiadają stosowne umowy. Do osób tych zostały wysłane pisma z zaleceniami, aby okazali oni stosowne umowy. Znak „+” oznacza więc liczbę wykonanych zaleceń pokontrolnych przez właścicieli nieruchomości, których osoba kontrolująca nie zastała w domu.

Wykaz dokumentów, do których wykorzystane zostały dane uzyskane w wyniku kontroli

Dane uzyskane w wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązków, jakie nakłada na nich ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie posiadania umów zawartych ze specjalistyczną firmą, na odbiór odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych zostały wykorzystane do przygotowania następujących dokumentów:

1. Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Szubin na lata 2009-2012, z perspektywą na lata 2013-2016,
2. Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Szubin na lata 2009-2012, z perspektywą na lata 2013-2016,
3. Sprawozdania SG-01 do Głównego Urzędu Statystycznego o gospodarce mieszkaniowej i komunalnej,
4. Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa Kujawsko-Pomorskiego w latach 2007-2008, stanowiącego część Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami województwa Kujawsko –Pomorskiego, które to zostało przesłane przez Urząd Miejski w Szubinie do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu,
5. Ankiety dla Ministerstwa Infrastruktury, Departamentu Strategii Budownictwa i Mieszkalnictwa dot. odprowadzania nieczystości ciekłych z gospodarstw domowych na terenie gminy i miasta Szubin,
6. Sprawozdania z zadań ujętych w Planie Gospodarki Odpadami dla województwa Kujawsko-Pomorskiego w latach 2006-2008 dla Urzędu Marszałkowskiego województwa Kujawsko –Pomorskiego, Departamentu Środowiska i Geologii,
7. Informacji z zakresu realizacji zadań ujętych w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Nakielskiego na lata 2004-2008 z perspektywą na lata 2009-2013 dla Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią.

Wnioski końcowe

Kontrole przeprowadzone na 3327 posesjach na terenie gminy i miasta ujawniły nieprawidłowości w gospodarce odpadami oraz ściekami. Pozwoliły one na sformułowanie poniższych wniosków:

1. Konieczne jest zwiększenie wiedzy właścicieli i użytkowników nieruchomości w zakresie wywiązywania się z obowiązków nałożonych przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Szubin, aby nie dochodziło do niepotrzebnych nieprzyjemnych incydentów w terenie i urzędzie.
2. Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie Szubin powinien zostać dostosowany do potrzeb mieszkańców w kwestii dotyczącej norm odpadów przypadających na jednego mieszkańca, gdyż po wprowadzeniu w 2008 r. segregacji „u źródła” zwiększyła się liczba nieruchomości, na których w sposób selektywny zbierane są odpady.
3. Należy zintensyfikować budowę sieci kanalizacyjnej, zwłaszcza w miejscowościach najbardziej oddalonych od miasta, ze względu na wysoki koszt transportu nieczystości ciekłych wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków.
4. W wyniku przeprowadzonych kontroli gmina Szubin wzbogaciła się o cenne informacje, jakich wcześniej nie posiadała: o ilości przydomowych oczyszczalni ścieków, ilości zbiorników bezodpływowych, ilości nieruchomości, które zostały podłączone do kanalizacji miejskiej oraz kanalizacji deszczowej. Informacje te były już wielokrotnie wykorzystane do przygotowania dokumentów, o których wcześniej wspomniano.
5. Dzięki przeprowadzonym kontrolom zwiększyła się ilość zawieranych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych, co z kolei przyczyniło się do zmniejszenia ilości nielegalnych składowisk odpadów oraz zrzutów nieczystości ciekłych do środowiska.
6. Konieczne jest sprawdzenie szczelności zbiorników bezodpływowych, w przypadkach, gdy częstotliwość wywozu nieczystości ciekłych wynosiła 1-2 w roku, przy znacznej ilości domowników.
7. Niezbędna jest dalsza kontrola mieszkańców w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych w celu prowadzenia przez mieszkańców właściwej gospodarki odpadami i nieczystościami ciekłymi oraz wyrobienia prawidłowych nawyków w społeczeństwie lokalnym.

TABELA NR 1 - Ilość kontroli wykonanych w okresie od 1 września 2007r. do 25 maja 2009r.

Miejscowość	Ilość przeprowadzonych kontroli	Niezystości ciekłe							Odpady komunalne				Nie zastano w domu	Nie dotarto do posesji
		Ilość zbiorników bezodpływowych	Kanalizacja miejska	Kanalizacja deszczowa	Przydomowa oczyszczalnia ścieków	Brak rachunków za wywóz nieczystości ciekłych	Brak zbiorników bezodpływowych	Brak pojemnika na odpady komunalne	Za małą częstotliwość wywozu pojemnika	Nie wpuszczone na teren posesji				
Kołaczkowo	173	161	-	-	2	92	1	38	12	2	7	-		
Szubin Wieś	85	62	-	-	8	32	6	19	6	-	9	-		
Chomętowo	58	51	-	-	-	31	7	24	-	-	7	-		
Wolwark	45	40	-	-	1	36	4	11	4	-	-	-		
Makoszyn	37	12	8	-	1	8	11	18	-	-	5	-		
Zalesie	135	102	-	-	2	86	12	62	5	2	17	-		
Ciężkowo	61	40	-	-	-	26	7	19	4	-	14	-		
Chraplewo	25	16	-	-	2	10	-	Pojemnik wspólny dla całej wsi	-	-	7	-		
Dąbrówka Słupska	60	51	-	-	-	28	6	13	4	-	3	-		
Retkowo	50	35	-	-	-	24	9	20	7	-	6	-		
Królikowo	116	96	-	-	-	66	10	35	9	-	10	-		
Słonawy	36	23	-	-	-	21	11	11	6	-	2	-		
Pińsko	56	49	-	-	-	40	1	7	3	-	5	1		
Rynarzewo	236	216	-	-	10	132	8	42	10	1	1	-		
Stary Januzyn	70	61	-	-	1	22	8	27	8	-	-	-		
Samokleski Małe	23	23	-	-	-	16	-	4	1	-	-	-		
Samokleski Duże	54	52	-	-	1	26	1	16	1	-	-	-		
Zamość	376	272	-	-	31	185	8	42	2	2	63	-		
Łachowo	50	30	-	-	5	17	8	12	4	-	7	-		
Małe Rudy	53	30	-	-	10	16	3	13	3	-	10	-		
Słupy	92	29	-	-	-	25	1	6	7	1	-	-		
Kowalewo	103	77	12	-	5	40	9	21	2	-	-	-		
Gąbin	40	13	17	-	1	11	2	18	-	-	7	-		
Tur	112	81	23	-	4	53	4	33	1	-	-	-		
Zędowno	23	22	-	-	-	16	1	5	-	-	-	-		
Wąsosz	34	31	-	-	-	17	3	11	-	-	-	-		
Szkocja	66	45	-	-	6	25	6	10	4	-	9	-		
Godzimirz	25	19	-	-	-	12	2	4	-	-	6	-		
Grzeźna Panna	14	6	-	-	-	2	2	2	3	-	3	3		
Kornelin	45	19	-	-	-	17	3	8	2	-	15	8		
Zazdrość	11	3	-	-	-	2	1	1	-	-	-	7		
Smolniki	23	13	-	-	1	9	4	3	-	-	3	2		
Szubin	940	292	560	38	23	208	14	94	28	1	12	-		
OGÓLEM	3327	2072	620	38	114	1351	166	649	142	9	228	21		

TABELA NR 2 – Ilość wykonanych zaleceń pokontrolnych od 1 września 2007r. do 25 maja 2009r.

Miejscowość	Nieczystości ciekłe				Odpady komunalne		
	Ilość posesji podłączonych do kanalizacji	Zawarte umowy i okazane rachunki na wywóz nieczystości ciekłych	Brak umów i rachunków za wywóz nieczystości ciekłych	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	Ilość ustawionych pojemników	Zwiększenie opróżniania pojemnika	Brak pojemnika na odpady komunalne
Kolczkowo	-	89	3	-	27	2	11
Szubin Wicé	-	18	14	-	17	1	2
Chomętowo	-	18	13	-	19	3	5
Wolwark	-	27	9	-	10	1	1
Mąkoszyn	-	6	2	-	17	-	1
Zalesie	-	77	9	-	63	3	+1
Cięzkawo	-	18	8	-	13	1	6
Chraplewo	-	12	+2	-	-	-	-
Dąbrowka Słupska	-	17	11	-	7	-	6
Reikowo	-	13	11	-	9	2	11
Królikowo	-	47	19	-	25	2	10
Słonawy	-	17	4	-	9	4	2
Pińsko	-	42	+2	-	9	2	+2
Rynarzewo	-	124	8	-	39	7	3
Stary Jaruzyn	-	13	9	-	17	4	10
Samokłęski Małe	-	13	3	-	2	1	2
Samokłęski Duże	-	25	1	-	14	1	2
Zamość	-	148	37	2	71	1	+29
Łachowo	-	10	7	-	6	-	6
Małe Rudy	-	11	5	1	12	1	1
Słupy	-	16	9	-	3	1	3
Kowalewo	-	29	11	-	15	2	6
Gąbin	-	8	3	-	16	-	2
Tur	-	35	18	-	14	1	19
Żędowo	-	10	6	-	1	-	4
Wąsosz	-	9	8	-	6	-	5
Szkocja	-	22	3	-	17	1	+7
Godzimiérz	-	-	12	-	1	-	3
Grzeźna Panna	-	1	1	-	2	-	-
Kornelin	-	5	12	-	1	-	7
Zazdrość	-	1	1	-	-	-	1
Smolniki	-	-	9	-	-	-	3
Szubin	57	137	71	1	81	11	13
OGÓLEM	57	1018	333	4	543	52	106